

Strategikompendie til prøver på særlige vilkår
- Elever med ordblindhed -

Kompetencecenter Dyslexia

Sidst opdateret: august 2023

Indholdsfortegnelse

Dansk	3
<i>Læseprøve</i>	3
<i>Retskrivningsprøve</i>	4
<i>Skriftlig fremstilling</i>	7
Engelsk	10
<i>Lytteforståelse – uden hjælpemidler</i>	10
<i>Læseforståelse – uden hjælpemidler</i>	10
<i>Sprog og sprogbrug – med hjælpemidler</i>	11
<i>Skriftlig fremstilling – med hjælpemidler</i>	12
Fransk	13
<i>Lytteforståelse – uden hjælpemidler</i>	13
<i>Læseforståelse – uden hjælpemidler</i>	13
<i>Sprog og sprogbrug – med hjælpemidler</i>	14
<i>Skriftlig fremstilling</i>	14
Tysk	16
<i>Lytteforståelse - uden hjælpemidler</i>	16
<i>Læseforståelse - uden hjælpemidler</i>	16
<i>Sprog og sprogbrug - med hjælpemidler</i>	16
<i>Skriftlig fremstilling</i>	18
Matematik med hjælpemidler	19
Digitalt selvrettende (matematik uden hjælpemidler, geografi, fysik/kemi, biologi)	20

Dansk

Læseprøve

Inden prøven

- Tænd AppWriter
- Åbn linket med svarmulighederne
- Åbn PDF'en i AppWriters PDF-fremviser
- Markér et ord for at få værktøjslinjen frem. Indstil en læsehastighed, som passer til dig.
- Dan dig et overblik: Gennemgå teksterne og se hvor lange de er.

Start med den tekst du er bedst til!

Kig i opgaveteksten, hvordan du skal besvare spørgsmålene:

"Du skal kun læse, hvad der er nødvendigt for at svare..."

- Brug ctrl+F / cmd+F
 - Kopier søgeordet fra spørgsmålet eller fra svarmulighederne
 - Søg kun på ét ord ad gangen
 - Søg på navne, tal og tegn (kr, %, år)
 - Slet endelser på ordet (fx penge**ne**)
 - Markér teksten rundt om dit søgeord, og lyt til teksten efter svaret
- Kig i grafer, tabeller og lignende

"Besvar opgaverne ud fra tekstens indhold"

- Markér hele teksten eller del teksten op i mindre dele. Du kan lytte til teksten mens du har spørgsmålene åbent
- Lyt evt. til et eller flere spørgsmål, før du trykker play
- Svar på spørgsmålene undervejs
- Du kan også bruge ctrl+F / cmd+F

Tekst 5 (Indsæt det rigtige af fire ord)

- Lyt til overskriften
- Sæt læsehastigheden lidt ned
- Lyttelæs rundt om svarmulighederne - både før og efter. Vælg det ord, der passer bedst i sammenhængen. Hvis du er i tvivl: Prøv at sæt alle ordene ind og læs sætningerne igen.
- Hvis der er et ord, som du ikke forstår, så markér ordet med musen og brug AppWriters ordbogsfunktion.

Til sidst i prøven

Hvis du ikke har mere tid = **Gæt!**

Hvis du har mere tid = Tjek dine svar igennem

Inden du afleverer = Tjek om du har sat ét kryds ved alle opgaver

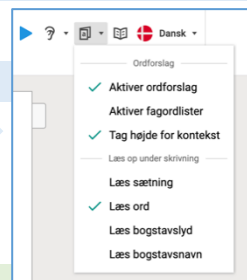
Retskrivningsprøve

Indstillinger i AppWriter

Diktat A (sætninger)

- Indstil AppWriter - Markér et ord og tryk på
 - Tag højde for kontekst TIL
 - Læs ord TIL

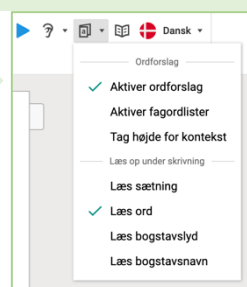
Diktat A

Diktat B (enkeltord)

- Indstil AppWriter - Markér et ord og tryk på
 - Tag højde for kontekst FRA
 - Læs ord TIL

Diktat B

Find stavemåden i Diktat A og B

- Vælg altid ordet fra ordforslagene!
- Brug jokertegn: Sæt * mellem hvert bogstav (konsonant) og til sidst
 - Fx s*k*l*
- Hvis ordet er sammensat
 - Find ordene hver for sig i ordforslag
 - Sæt ordene sammen
- Tryk på mellemrumstasten efter hvert ord, så du kan lytte til ordet
- Hvis du er i tvivl efter du har skrevet ordet: Sæt et tegn, så du kan gå tilbage og rette bagefter, fx ?? * eller #
 - Skriv ordet så lydret, så du kan huske, hvad ordet var

Når du er færdig med diktaten = Gå tilbage og ret de ord, du har sat tegn ved. Ret med AppWriter og slå evt. ordene op i ordbogen.

Komma

- Sæt kryds i '**Jeg sætter startkomma**' (medmindre din lærer siger noget andet)
- Brug dine kommaregler - Søg efter de **gule** ord med ctrl/cmd + F
- Sæt **X** (grundled) og **O** (udsagnsled) til hjælp

Rigtig form

- Lyttelæs rundt om ordet
- Tænk over, hvilken bøjning og ordklasse ordet er
- Brug ordbog (fx Gyldendal, AppWriter) til at finde den rigtige ordklasse og bøjning
- Kopier ordet direkte fra ordbogen eller kopier ordet fra parenteser og tilføj endelse
- OBS: Vær opmærksom på, om ordet skal skrives med stort eller ej (tjek parenteser)

Et eller to ord

Når du er i tvivl

- Tjek om AppWriter kender ordet/ordene.
- Kopier ordet/ordene over i ordbogen og se, om det skal være i et eller to ord. Man kan også markere ordet og bruge AppWriters ordbogsfunktion.

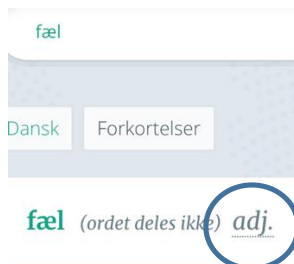
Brug reglerne:

1. Hvis ordene bøjes samlet, skal de skrives i **ét ord**. Hvis ordene bøjes hver for sig, skal de skrives i **to ord**.
Fx en glad pige flere glade piger, en skoletaske flere skoletasker.
2. To navneord **ét ord**
Fx vokaltrappe (en vokal + en trappe), havebænk (en have + en bænk)
3. Hvis der er et binde-s eller et binde-e, skal ordet altid skrives i **ét ord**.
Fx badebro, konfirmationsfest, hundehus, søndagstur
4. Tidsudtryk skrives altid i **to ord**
Fx i dag, på tirsdag, i går, i morgen, mandag morgen
5. Hvis det første ord er et forstærkende ord, skal det skrives sammen i **ét ord**.
Fx allerbedst, kæmpestor, kanonsød

Grammatisk opmærksomhed

Hvis man bruger ordbogen.com:

1. Opret fire faner med ordbøger – én til hvert ord i ordbogen
2. Sæt ordbogen til "Gyldendal Dansk Retskrivningsordbog"
3. Kopiér ordene fra opgaven ind på hver fane
4. Nu skal du se efter, hvordan ordene adskiller sig fra hinanden. Du behøver ikke læse ordene eller vide noget om ordklasser.
5. **Plan A:** Kig på forkortelsen for ordklassen efter ordet. Vælg det ord, der ikke har samme forkortelse, som de andre. Kig på alle forkortelserne!
 - a. Fx sb *i.tk.* (intetkøn) eller sb *fk.* (fælleskøn)
 - b. Tal: Ental eller flertal

6. **Plan B:** Hvis ordene har samme forkortelse efter ordet (ordklasse), så match ordet, du har fra opgaven (som står øverst i søgefeltet) med, hvor ordet står i skemaet under. Vælg det ord, der ikke står det samme sted i skemaet som de andre.

Dansk Forkortelser

frygte (fryg-te) vb.

infinitiv	præsens	præteritum
frygte	frygter	frygtede

Dansk Forkortelser

smagte (sma-ge) vb.

infinitiv	præsens	præteritum
smagte	smager	smagte

Ret en tekst

- **Ret hellere for meget, end for lidt!**
 - Du får ikke fejl, hvis du retter noget, der ikke skulle have været rettet
- Lyt til teksten, lidt ad gangen
 - Hvis noget lyder mærkeligt eller ser forkert ud, så kig i AppWriters ordforslag
- Brug piletasterne og kig i AppWriters ordforslag
- Kig særligt efter:
 - Store og små bogstaver – husk stort ved navne og efter punktum
 - Grammatiske endelser:
 - -ende (udsagnsord)/-ene (navneord)
 - Nutids-r (sæt 'spise' ind, hvis du er i tvivl)
 - Et eller to ord
 - Prøv at bøje ordet i flertal,
 - To navneord efter hinanden er ofte i 1 ord
 - Ligge (stilstand) /lægge (bevægelse)
 - Nogen (ental) /nogle (flertal)
 - OBS! I dag, i morgen, i går = ALTID i to ord!
- **Brug cmd/ctrl + F**
 - Søg på '.' for at se om, der skal skrives med stort
 - Søg på 'ligge/lægge' og 'nogen/nogle'
 - Søg på 'ende' og 'ene' – udsagnsord eller navneord
 - Søg på 're' – tjek nutids-r

Skriftlig fremstilling

Skrivestrategier

Skriv i et online skrive dokument (eks. Word Online eller Google Docs) og brug AppWriter Cloud.

Før (30 min)

- Lyt alle emner igennem
- Vælg dit emne og genre
 - Vælg en genre, du er vant til at skrive og undersøg genretræk <https://indidansk.dk/>
 - Vælg et emne, du er tryk ved
 - Læs opgavebeskrivelsen grundigt!
- Brug en skriveskabelon
 - <https://dansk.gyldendal.dk/redskaber/skriverammer>
 - <https://www.margitgade.dk/skiv-groenbog/>
 - Læs skriveskabelon og eksempelteksten grundigt igennem
 - Skriv stikord i hvert felt
- Lav research/søg på nettet
 - Husk at notér, hvis du har brugt kilder

Under (3 timer)

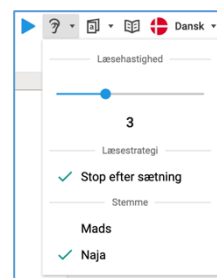
- Opret et online dokument, hvor du kan skrive din tekst
- Brug skriveskabelonen og dine stikord til at skrive din tekst
- Brug AppWriter
- Brug tale-til-tekst

Efter (45 min- 1 time)

- Har du besvaret opgaven? Lyt til opgavebeskrivelsen igen
- Overholder du kravene til din genre? Lyt til genretrækkene igen
- Tjek om du har besvaret alle punkterne i skriveskabelonen

Ret din tekst

- Kig efter røde streger
 - Ret med Words stavekontrol
 - Lyt med AppWriter, om du har valgt det rigtige ord
- Slå 'Stop efter sætning' TIL (Tryk på øret)
 - Lyt en sætning igennem ad gangen
 - Tjek stavefejl
 - Lyt efter om sætningen giver mening
- Komma og punktum- Brug dine kommaregler, brug ctrl+F/cmd+F til at finde de gule ord.
- Endelser
 - -ende/-ene,
 - *Fx Hunden kom løbende* (verbum)
 - *Fx De var tilmeldt løbene* (substantiv)

- Nutids-r
 - Sæt fx spise ind i stedet for ordet, så du kan høre om der skal være -r eller ej.
- -et eller -ede
- Store og små bogstaver
- Et eller to ord
 - Brug dine regler fra retskrivningsprøven
- Lyt det hele igennem igen

Layout

- Kopier din tekst fra Google Docs/Word Online til alm. Word
 - Kig efter røde og blå streger
 - Ret med Words stavekontrol igen. Tjek ordene med AppWriter
- Lav layout
 - Husk at tænke over layout til genren, fx kolonner i artikel

Kommaregler – brug ctrl + F / cmd + F

1. **Sæt komma før **men****
"Det er svært, men det går."
2. **Sæt komma før **hv-ord** (spørgeord)**
"Jeg ved ikke, hvor det er"
3. **Sæt komma før **der** og **som**, når der og som kan byttes om – dvs. de henviser tilbage til noget andet**
"Jeg har en læge, der er rigtig dygtig."
"Husk at give besked til alle, som ikke skal med i morgen."
4. **Sæt komma rundt om indskudte sætninger (indledes ofte af **der** og **som**)**
"Søren, som har lidt meget af astma, har nu vundet et maraton."
5. **Sæt komma før **at**, når der **ikke** kommer et udsagnsord lige efter**
"Jeg er ved at være godt træt nu."
"Jeg er sikker på, at det nok skal gå."
6. **Vær OBS på: **mens** - **når** - **selvom** - **og** - **så** - **for** - **derfor** - **om** - **da** - **fordi** - **eller****
6.a Hvis der er grundled X og udsagnsled O på begge sider af det gule ord = sæt komma før det gule ord
"Det bliver godt, når han kan gå selv." eller "Jeg bliver i tvivl, fordi du spørger sådan."
6.b Hvis sætningen starter med ordet og der er to grundled X og to udsagnsled O, sæt komma imellem de to sæt
"Når _X det _O regner, skal du bruge en paraply" eller "Da _X han _O så hende, blev han _O glad"
_X _O _O _X _X _O _O _X
7. **Sæt komma ved opremsninger**
"Hun kunne godt lide appelsiner, æbler, blommer og pærer."
"Manden vil gerne cykle om søndagen, gå i biografen om mandagen, slappe af om tirsdagen og spille badminton om onsdagen."
8. **Sæt komma ved selvstændige sætningsdele**
"Av, det gjorde ondt."
"Ja, nu kommer jeg, mor."
"Janus, kom og gør rent."

Hvis der er flere af **de gule ord** lige efter hinanden, skal du kun sætte komma foran det første ord. Fx: "Han sagde, at hvis det skete igen..."

Engelsk

Lytteforståelse – uden hjælpemidler

Inden prøven

- Tænd AppWriter og indstil sproget til engelsk
- Lyt til spørgsmålene med AppWriter, inden du afspiller lydfilen
- Find nogle specifikke nøgleord i teksten, som du kan lytte efter, når lydfilen afspilles

Under prøven

- Lyt efter dine nøgleord
- Sæt lydfilen på pause, hvis du vil lytte til/svare på spørgsmålene
- Brug udelukkelsesmetoden
- **Gæt**, hvis der ikke er mere tid

Læseforståelse – uden hjælpemidler

Start med de opgaver, du er bedst til!

- Hav linket med svarmulighederne åbent i en fane
- Åbn PDF'en i AppWriters PDF-fremviser i en anden fane.

Tekst med spørgsmål

- Lyt til spørgsmålene, inden du lytter til teksten, og kig efter nøgleord
- Brug ctrl+F/cmd+F
- Lyt teksten godt igennem – måske flere gange
- Brug udelukkelsesmetoden
- Skema: Kig i spørgsmålet og vurder, hvor i skemaet, du skal finde svaret.

Find overskriften, der passer

- Lyt overskrifterne igennem
- Lyt til tekststykkerne 1 ad gangen
- Skriv de mulige bogstaver, der kan passe til stykkerne på papiropgaven. Visk bogstaverne ud undervejs.
- Brug udelukkelsesmetoden
- Gæt!

Find sætningen, der passer

- Find nogle nøgleord i sætningerne, så du kan huske, hvad de handler om.
- Tænk på nøgleordene, når du skal læse teksten.
- Skriv de mulige bogstaver, der kan passe til tekststykkerne på papiropgaven. Visk bogstaverne ud undervejs.
- Brug udelukkelsesmetoden
- Gæt!

Sprog og sprogbrug – med hjælpemidler

Inden prøven

- Åbn linket til svarmulighederne i en separat fane
- Åbn PDF'en i AppWriters PDF-fremviser
- Åbn en fane til din ordbog

"Write the verbs in the simple past tense" (Nutid til datid)

- Brug ordbogen – **kopier** ordet fra opgaven ind i ordbogen
- Vælg det ord, der står "vb." bagefter
- Tryk på knappen med prikkerne og stregerne (bøjninger)
- Kig, der hvor der står præteritum/datid (vær opmærksom på bøjning)
- **Kopier** ordet og sæt ind.

"Tick the box below the correct form of the verb" (Vælg den rigtige form)

- Lyt til sætningen og oversæt den, så du er sikker på, du forstår sætningen
- Lyt til sætningen – hvad lyder bedst?
- Kig efter ledetråde i sætningen (eks. *last year = datid, mother = she*)
- Slå verbet op i ordbogen – kig efter køn, tal og tid

"Choose the correct preposition" (Vælg det rigtige forholdsord)

- Oversæt sætningerne i hovedet, hvis du kan
- Start med de sætninger, du er sikker på, så du får udelukket nogle ord
- Slå forholdsordene op
 - Vælg det ord, der står 'præp.' bagefter
 - Kig på den første betydning af ordet

"Choose the right word" (Vælg det rigtige ord)

- Lyt til ordene
- Slå ordene op – du skal være sikker på, hvad ordene betyder
- Lyt til sætningen og oversæt den, så du er sikker på, du forstår sætningen
- Lyt til sætningerne og lyt, hvad der lyder bedst i sammenhængen

Ret en tekst

- Ret løs! Du får ikke fejl for at rette noget, der ikke skulle have været rettet.
- Lyt teksten igennem – hvis noget lyder mærkeligt eller ser forkeret ud → gå hen til ordet og tjek med ordforslagene
- Brug piletasterne og ret med AppWriters ordforslag
- Kig efter stor og små bogstaver. Kig efter:
 - Punktum
 - Navne
 - Ugedage og måneder skrives med stort på engelsk, eks. *Wednesday*
 - Jeg = I
- Vær opmærksom på a/an

- Vær opmærksom på de forskellige typer af s'er
 - Ejefald (genitiv)
 - Forkortelse for udsagnsord (verber)
 - Flertal (pluralis)

Skriftlig fremstilling – med hjælpemidler

Læs kravene i opgavebeskrivelsen: Indhold og antal ord

Brug dine skrivestrategier fra dansk skriftlig fremstilling.

Før

- Brainstorm
- Disposition

Under

- Brug AppWriter og tale-til-tekst
- Brug din disposition

Efter

- Har du besvaret opgaven? → Lyt til opgavebeskrivelsen igen
- Tjek krav ift. længde og indhold
- Lyt igennem med AppWriter
 - Stavefejl
 - Giver sætninger mening?
 - Nutid eller datid
- Store og små bogstaver
 - Obs på I (jeg), punktum, navne, ugedage og måneder
- Punktum og komma (opremsning, indskudte sætninger)
- Kopier din tekst over i Word:
 - Sæt teksten op/lav layout
 - Brug Words stave- og grammatikkontrol (Sæt sproget til Engelsk (Storbritannien))

Fransk

Lytteforståelse – uden hjælpemidler

Inden prøven

- Tænd AppWriter og indstil sproget til fransk
- Lyt til spørgsmålene med AppWriter, inden du afspiller lydfilen
- Find nogle specifikke nøgleord i teksten, som du kan lytte efter, når lydfilen afspilles

Under prøven

- Lyt efter dine nøgleord
- Sæt lydfilen på pause, hvis du vil lytte til spørgsmålene igen
- Brug udelukkelsesmetoden
- **Gæt**, hvis der ikke er mere tid

Hvis det er svært at forstå ordene, så tænk på engelsk og oversæt fra engelsk til dansk i hovedet.

Opgave 1 – Find billedet

- Find nogle ting på billederne, som du kan bruge som nøgleord (eks. farver, antal personer osv.)
- Oversæt nøgleordene til fransk
- Lyt efter nøgleordene, når du afspiller lydfilen

Opgave 2 og 3 – Lyt og svar på spørgsmål

- Lyt til spørgsmålene inden du afspiller lydfilen
- Find nøgleord i spørgsmålene du kan lytte efter.
- Brug ctrl/cmd + F til at søge efter nøgleord.

Læseforståelse – uden hjælpemidler

Inden prøven

- Hav linket med svarmulighederne åbent i en fane
- Åbn PDF'en i AppWriters PDF-fremviser i en anden fane.

Match billede og sætning

- Find nøgleord i sætningerne og i billederne, og se om du kan matche ud fra det.
- Få læst sætningerne højt med AppWriter
- Brug udelukkelsesmetoden

Vælg det rigtige ord

- Sæt AppWriter til at lytte til sætningerne 1 ad gangen
- Brug udelukkelsesmetoden
- Gæt

Sprog og sprogbrug – med hjælpemidler

Inden prøven

- Hav en fane åben med din ordbog (eks. Gyldendal)
- Lyt teksten igennem med AppWriter

Generelt: Slå ALLE de ord op, du ikke er helt sikker på, hvad betyder

Skriv det rigtige ord

- Hav evt. et dokument åbent, hvor du kan skrive oversættelserne på de ord, du har slået op.
- Slå bøjninger op i ordbogen. Se til højre for ordet og tryk på knappen med stregerne på.
- Vær opmærksom på køn og bøjning derefter. Slå ordets køn og bøjning op, hvis du er i tvivl. Eks. **Chien**. sb.m. (hund). M = Maskulinum (hankøn)
- Hvis der er et verbum før skrivefeltet til verbet, så skal verbet, du indsætter ikke være bøjet. Hvis der står je, il, elle, ils osv. foran skrivefeltet skal verbet du indsætter bøjes efter køn og tal (ental/flertal).

Opgaver med forholdsord

- Slå forholdsordene op
- Søg på forholdsordene og se på eksempler
- Kopier hele sætningen og sæt ind i ordbogen
- GÆT!

Skriftlig fremstilling

Læs kravene i opgavebeskrivelsen: Indhold og antal ord.

Skriv evt. din tekst på dansk, så du har noget tekst at gå ud fra og tilbage til.

Før

- Brainstorm
- Disposition (Du kan måske bruge opgave-kravene som disposition)
- Slå ord op fra din brainstorm/disposition

Under

- Brug AppWriter og tale-til-tekst
- Brug din disposition

Efter

- Har du besvaret opgaven? → Lyt til opgavebeskrivelsen igen
- Lyt igennem med AppWriter
 - Stavefejl
 - Giver sætninger mening?
- Nutid eller datid
- Store og små bogstaver

- Punktum og komma
- Vær ekstra opmærksom på
 - Tid (nutid, datid, førnutid osv.)
 - Køn (maskulinum, femininum, intetkøn)
 - Bøjninger (kig i ordbogen, hvis du er i tvivl)
 - Faste vendinger, eks. "Det er" = *C'est*, "Der er" = *Il y a*, osv.
- Kopier din tekst over i Word
 - Lav layout
 - Brug Words stave- og grammatikkontrol (Sæt sproget til Fransk)

Tysk

Lytteforståelse - uden hjælpemidler

Inden prøven

- Tænd AppWriter og indstil sproget til tysk
- Lyt til spørgsmålene med AppWriter, inden du afspiller lydfilen
- Find nogle specifikke nøgleord i teksten, som du kan lytte efter, når lydfilen afspilles

Under prøven

- Lyt efter dine nøgleord
- Sæt lydfilen på pause, hvis du vil lytte til/svare på spørgsmålene
- Brug udelukkelsesmetoden
- **Gæt**, hvis der ikke er mere tid

Læseforståelse - uden hjælpemidler

Inden prøven

- Hav linket med svarmulighederne åbent i en fane
- Åbn PDF'en i AppWriters PDF-fremviser i en anden fane.

Tekst med spørgsmål

- Lyt til spørgsmålene, inden du lytter til teksten, og kig efter nøgleord
- Brug ctrl+F/cmd+F
- Lyt teksten ordentligt igennem – måske flere gange
- Brug udelukkelsesmetoden

Find overskriften, der passer

- Lyt overskrifterne igennem
- Lyt til tekststykkerne 1 ad gangen
- Skriv de mulige bogstaver, der kan passe til stykkerne på papiropgaven. Visk bogstaverne ud undervejs.
- Brug udelukkelsesmetoden
- Gæt!

Sprog og sprogbrug - med hjælpemidler

Inden prøven

- Hav en fane åben med din ordbog (eks. Gyldendal)
- Lyt teksten igennem med AppWriter

Generelt: Lyt grundigt til opgavebeskrivelsen - du skal være sikker på, at du forstår, hvad du skal. Slå ALLE de ord op, du ikke er helt sikker på, hvad betyder

Brug ordbogen! Du skal måske selv skrive umlaut (fx ö og ü) → slet bogstavet og skriv det igen.

Skriv ordet i den rigtige form

- Lyt til sætningen
- Oversæt sætningen til dansk
- Analysér sætningen (sæt x, o, trekant og firkant og omsagsled til grundled)
- Slå ordet op i ordbogen:
 - Find den rigtige ordklasse
 - Find den rigtige betydning - kig i eksemplerne
 - Vær opmærksom på:
 - køn (hankøn, hunkøn, intetkøn)
 - tal (ental/flertal)
 - person (1., 2., 3. person)
 - kasus (nominativ, akkusativ, dativ, genitiv)

Vælg det rigtige ord

- Lyt til ordene og oversæt dem
- Lyt til sætningen
- Oversæt sætningen til dansk
- Analysér sætningen
- Vær opmærksom på, om der er flere ord, der kunne passe ind. Kig på:
 - Vær opmærksom på:
 - køn (hankøn, hunkøn, intetkøn)
 - tal (ental/flertal)
 - person (1., 2., 3. person)
 - kasus (nominativ, akkusativ, dativ, genitiv)

Vælg det rigtige ord - den rigtige bøjningsform

- Lyt til sætningerne, én ad gangen
- Oversæt sætningen - slå de ord op, du ikke forstår
- Analysér sætningen
- Slå ordene, du skal vælge fra, op i ordbogen:
 - Find den rigtige ordklasse
 - Find den rigtige betydning - kig i eksemplerne
 - Vær opmærksom på:
 - køn (hankøn, hunkøn, intetkøn)
 - tal (ental/flertal)
 - person (1., 2., 3. person)
 - kasus (nominativ, akkusativ, dativ, genitiv)

Skriftlig fremstilling

Læs kravene i opgavebeskrivelsen: Indhold og antal ord.

Skriv evt. din tekst på dansk, så du har noget tekst at gå ud fra og tilbage til.

Før

- Brainstorm
- Disposition (Du kan måske bruge opgave-kravene som disposition)
- Slå ord op fra din brainstorm/disposition

Under

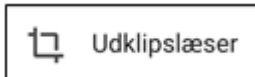
- Brug AppWriter og tale-til-tekst
- Brug din disposition

Efter

- Har du besvaret opgaven? → Lyt til opgavebeskrivelsen igen
- Lyt igennem med AppWriter
 - Stavefejl
 - Giver sætninger mening?
- Nutid eller datid
- Store og små bogstaver - særligt fokus på substantiver/navneord
- Punktum og komma
- Vær ekstra opmærksom på
 - Tid (nutid, datid, førnutid osv.)
 - Køn (maskulinum, femininum, intetkøn)
 - Bøjninger (kig i ordbogen, hvis du er i tvivl)
- Kopier din tekst over i Word
 - Lav layout
 - Brug Words stave- og grammatikkontrol (Sæt sproget til Tysk)

Matematik med hjælpemidler

- Åbn PDF'en i AppWriters PDF-fremviser
- Få læst teksten højt ved at markere teksten og trykke på play.
 - Klik på øret og sæt hak ved matematik
 - Klik på bogen og sæt hak ved fagordlister
 - Lyttelæs første opgave og herefter opgavebeskrivelsen
- Brug udklipslæseren, hvis der er tekst (eks. i et billede), du ikke kan markere.

Eksempel:

1 På indkøb

Mikael køber ind i et supermarked. Han ser de varer og prisskilte, der er tegnet herunder.

KAKAOMÆLK
1 liter 11⁵⁰

YOGHURT
1 liter 16⁹⁵
TILBUD
2 liter for 25,-

TOP SMØR
250 g 13⁹⁵
Kr. pr. kg 55⁸⁰

SMØR LET
200 g 11⁵⁰
Pris pr. kg 57⁵⁰

ÆG
10 stk. NU 19⁹⁵
SPAR 40%

Mikael vil købe tre liter kakaomælk.

1.1 Hvad koster tre liter kakaomælk i alt?

Foto: Opgavekommissionen i matematik

tegning: Hans Ole Herbat

- Besvarelser skal indeholde
 - *Indledning*: Beskriv kort hvad der udregnes
 - *Mellemregning*: Vis dine mellemregninger
 - *Facit*: Skriv kort konklusion og facit. Facit skrives med to streger under.
- Husk benævnelser i både mellemregninger og facit (eks. kr., kg, m, cm)

Eksempel:

Beregner prisen på tre liter kakaomælk:

$3 \times 11,5 \text{ kr.} = 34,5 \text{ kr.}$

Dvs. Tre liter mælk koster 34,5 kr.

- Start med de opgaver, du synes er lettest
- Hvis du går i stå, så gå videre til næste opgave
- Hvis du har mere tid, så gå tilbage, lyttelæs opgaven igen og tjek dine svar.

Digitalt selvrettende (matematik uden hjælpemidler, geografi, fysik/kemi, biologi)

- Vær opmærksom på at linket skal åbnes i Chrome med synlig AppWriter-ikon.
Hvis ikke:
 - Kopier linket ind i din Chrome-browser
 - Højreklik på linket og vælg Åbn i → Chrome
- Få læst teksten højt ved at markere teksten og trykke på play.
- Brug udklipslæseren, hvis der er tekst (eks. i et billede), du ikke kan markere.

 Udklipslæser